

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 5. mája 2011 *

Vo veci C-543/09,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesverwaltungsgericht (Nemecko) z 28. októbra 2009 a doručený Súdnemu dvoru 22. decembra 2009, ktorý súvisí s konaním:

Deutsche Telekom AG

proti

Spolkovej republike Nemecko,

za účasti:

GoYellow GmbH,

Telix AG,

* Jazyk konania: nemčina.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts (spravodajca), sudcovia R. Silva de Lapuerta, G. Arestis, J. Malenovský a T. von Danwitz,

generálna advokátka: V. Trstenjak,
tajomník: K. Malaček, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. decembra 2010,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Deutsche Telekom AG, v zastúpení: W. Roth, Rechtsanwalt, a I. Fink, Justitiarin,

— Spolková republika Nemecko, v zastúpení: E. Greiwe, splnomocnená zástupkyňa,

— GoYellow GmbH, v zastúpení: G. Jochum, Rechtsanwalt,

- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,

- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: F. Penlington a C. Murrell, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci T. Ward, barrister,

- Európska komisia, v zastúpení: A. Nijenhuis a G. Braun, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 17. februára 2011,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 25 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, s. 51; Mim. vyd. 13/029, s. 367, ďalej len „smernica univerzálnej služby“), ako aj článku 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcej sa spracovávanía osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, s. 37; Mim. vyd. 13/029, s. 514, ďalej len „smernica o súkromí a elektronických komunikáciách“).

- 2 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania bol predložený v rámci sporu medzi spoločnosťou Deutsche Telekom AG (ďalej len „Deutsche Telekom“) a Spolkovou republikou Nemecko zastúpenou Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und Eisenbahnen (spolková agentúra pre elektrickú energiu, plyn, telekomunikácie, poštu a železnice, ďalej len „Bundesnetzagentur“), ktorého predmetom je povinnosť uložená zákonom o telekomunikáciách (Telekommunikationsgesetz, ďalej len „TKG“) podnikom, ktoré pridelujú telefónne čísla, sprístupniť iným podnikom, ktorých činnosť spočíva v poskytovaní verejne prístupných telefónnych informačných služieb alebo telefónnych zoznamov, údaje o účastníkoch iných podnikov, ktoré majú k dispozícii.

Právny rámec

Právna úprava Únie

Smernica 95/46/ES

- 3 Z článku 1 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355) vyplýva, že účelom tejto smernice je ochrana základných práv a slobôd fyzických osôb, najmä ich práva na súkromie v súvislosti so spracovaním osobných údajov.

- 4 Článok 2 písm. h) uvedenej smernice definuje „súhlas osoby pracujúcej s údajmi“ ako „slobodne poskytnutú a informovanú indikáciu jeho prianí, ktorou osoba pracujúca s údajmi prejaví svoj súhlas, aby sa osobné údaje, ktoré sa ho týkajú, spracovali [každý slobodný, konkrétny a vedomí prejav vôle, ktorým dotknutá osoba súhlasí s tým, aby boli jej osobné údaje spracované – *neoficiálny preklad*]“.

- 5 Článok 7 písm. a) tejto smernice stanovuje, že osobné údaje je možné spracovať, iba ak „osoba pracujúca s údajmi poskytla svoj súhlas jednoznačne“.

Smernica „ONP“

- 6 Od 1. januára 1998 bolo v Európskej únii liberalizované zabezpečovanie telekomunikačných služieb a infraštruktúr. Súčasne s touto liberalizáciou bol zavedený harmonizovaný právny rámec, ktorého súčasťou bola smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/10/ES z 26. februára 1998 o uplatňovaní služieb otvorenej siete (ONP) na hlasové telefonovanie a o univerzálnej službe pre telekomunikácie v konkurenčnom prostredí [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 101, s. 24, ďalej len „smernica ONP“).

- 7 Smernica „ONP“ bola zrušená článkom 26 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES zo 7. marca 2002 o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (rámcová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 33; Mim. vyd. 13/029, s. 349, ďalej len „rámcová smernica“). Článok 6 ods. 3 smernice „ONP“ stanovoval:

„S cieľom zabezpečiť poskytovanie služieb [telefónnych zoznamov a informačných služieb] členské štáty zabezpečia, aby všetky organizácie pridelujúce telefónne čísla

účastníkom vyhoveľi všetkým oprávneným žiadosťami na sprístupnenie príslušných informácií v dohodnutom formáte a za podmienok, ktoré sú spravodlivé, nákladovo orientované a nediskriminačné.“

Spoločný právny rámec

- 8 Ako vyplýva z odôvodnenia č. 1 rámcovej smernice, niekoľko rokov po uskutočnení liberalizácie na telekomunikačných trhoch boli vytvorené podmienky efektívnej hospodárskej súťaže a bol prijatý spoločný právny rámec. Súčasťou spoločného právneho rámca sú najmä rámcová smernica, smernica univerzálnej služby, ako aj smernica o súkromí a elektronických komunikáciách.

— Rámcová smernica

- 9 Článok 1 ods. 1 rámcovej smernice stanovuje:

„Táto smernica vytvára harmonizovaný rámec na reguláciu elektronických komunikačných služieb... Stanovuje úlohy národných regulačných orgánov a vytvára sústavu postupov na zabezpečenie harmonizovaného uplatňovanie regulačného rámca v celom Spoločenstve.“

- ¹⁰ Rámcová smernica ukladá národným regulačným orgánom (ďalej len „NRO“) osobitné regulačné úlohy na trhoch elektronických komunikácií. V tomto zmysle podľa článku 16 tejto smernice NRO vypracujú analýzu relevantných trhov v oblasti elektronických komunikácií a skúmajú, či na týchto trhoch existuje efektívna hospodárska súťaž. Ak na trhu neexistuje efektívna hospodárska súťaž, NRO uložia podnikom s významným vplyvom na tomto trhu špecifické regulačné povinnosti.

— Smernica univerzálnej služby

- ¹¹ Odôvodnenia č. 11 a 35 smernice univerzálnej služby stanovujú:

„(11) zoznamy účastníkov a informácie o telefónnych číslach predstavujú podstatný prístupový nástroj pre verejne dostupné telefónne služby a tvoria časť povinnosti poskytovania univerzálnej služby. Užívatelia a zákazníci požadujú úplné zoznamy účastníkov a informácie o telefónnych číslach, ktoré obsahujú všetkých telefónnych účastníkov a ich čísiel (vrátane pevných a mobilných čísiel) a chcú, aby boli tieto informácie prezentované bez uprednostňovania. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/66/ES z 15. decembra 1997 o spracovaní osobných údajov a ochrane súkromia v telekomunikačnom sektore [Ú. v. ES L 24, 1998, s. 1] zabezpečuje práva účastníkov na súkromie z hľadiska zahrnutia ich osobných dát do zoznamu;

...

(35) poskytovanie informačných služieb a zoznamov je už otvorené pre hospodársku súťaž. Ustanovenia tejto smernice dopĺňajú ustanovenia smernice 97/66/ES tým, že dávajú účastníkom právo, aby boli ich osobné dáta zahrnuté do vytlačných alebo elektronických zoznamov. Všetci poskytovatelia služieb, ktorí prideliť telefónne čísla svojim účastníkom, sú povinní sprístupniť príslušné informácie spravodlivým, nákladovo orientovaným a nediskriminačným spôsobom“.

12 Článok 5 smernice univerzálnej služby nazvaný „Informačné služby a zoznamy účastníkov“ vo svojom znení platnom v čase, keď nastali skutkové okolnosti sporu, stanovoval:

„1. Členské štáty zabezpečia:

- a) aby mali koncoví užívatelia k dispozícii aspoň jeden úplný telefónny zoznam vo forme schválenej príslušným úradom, buď vytlačný, alebo elektronický, alebo v oboch formách, a aby bol pravidelne aktualizovaný aspoň raz za rok;
- b) aby mali koncoví užívatelia k dispozícii aspoň jednu telefónnu informačnú službu, vrátane užívateľov verejných telefónov mincových alebo kartových.

2. Telefónne zoznamy uvedené v odseku 1 obsahujú, podľa ustanovení článku 11 smernice 97/66/ES, všetkých účastníkov verejne prístupných telefónnych služieb.

...“

- 13 Podľa článku 17 smernice univerzálnej služby NRO po vykonaní podrobnej trhovej analýzy a po zistení, že na dotknutom trhu neexistuje skutočná hospodárska súťaž, uložia primerané regulačné povinnosti podnikom s významným vplyvom na tomto trhu.
- 14 Článok 25 smernice univerzálnej služby nazvaný „Podpora operátora a telefónne informačné služby pre účastníkov“ vo svojom znení platnom v čase, keď nastali skutkové okolnosti sporu, stanovoval:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby účastníci verejne prístupných telefónnych služieb mali právo na zapísanie do verejne dostupného telefónneho zoznamu podľa článku 5 ods. 1 písm. a).

2. Členské štáty zabezpečia, aby na účely zabezpečenia verejne prístupných informačných služieb a telefónnych zoznamov všetky podniky, ktoré pridelujú telefónne čísla účastníkom, splnili všetky odôvodnené požiadavky na sprístupnenie príslušných informácií v dohodnutom formáte za podmienok, ktoré sú spravodlivé, objektívne, nákladovo orientované a nediskriminačné.

...

5. Odseky 1, 2, ... platia s výhradou požiadaviek právnych predpisov spoločenstva o ochrane osobných údajov a súkromia a najmä článku 11 smernice 97/66/ES.“

— Smernica o súkromí a elektronických komunikáciách

15 Odôvodnenia č. 38 a 39 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách stanovujú:

„(38) Zoznamy účastníkov elektronických komunikačných služieb sú distribuované širokej verejnosti. Právo na súkromie fyzických osôb a legitímny záujem právnických osôb si vyžadujú, aby mohli účastníci určiť, či ich osobné údaje budú zverejnené v zozname a ak budú, tak aké. Poskytovatelia verejných zoznamov by mali svojich účastníkov zahrnutých v zoznamoch informovať o účele zoznamu a o akomkoľvek osobitnom použití, ktoré sa môže realizovať v elektronickej verzii verejných telefónnych zoznamov pomocou vyhľadávacích funkcií zabudovaných v software, ako sú spätné vyhľadávacie funkcie umožňujúce užívateľom zoznamu zistiť meno, adresu účastníka len na základe telefónneho čísla.

(39) Povinnosť informovať účastníkov o účele verejných telefónnych zoznamov, v ktorých sa majú uviesť ich osobné údaje, by mala byť uložená subjektu, ktorý zhromažďuje také údaje. Keď môžu byť údaje prenášané jednej alebo viacerým tretím stranám, účastník by mal byť informovaný o tejto možnosti a o príjemcovi alebo o kategóriách možných príjemcov; každý prenos by mal byť podmienený tým, že údaje sa nemôžu použiť na iné účely než sú tie, na ktoré boli zhromažďované. Ak subjekt, ktorý zhromažďuje údaje od účastníkov, alebo ktorákoľvek tretia strana, ktorej sa údaje poslali, chce používať dáta na ďalšie účely, musí sa získať nový súhlas od účastníka daný pôvodnému subjektu zhromažďujúcemu údaje alebo tretej strane, ktorej sa údaje poslali.“

16 Článok 12 smernice o súde súde a elektronických komunikáciách nazvaný „Telefónne zoznamy účastníkov“ v odsekoch 1 až 3 stanovuje:

„1. Členské štáty zabezpečia, aby bol každý účastník bezplatne a predtým, než bude zaradený do zoznamu, informovaný o účele vytlačeneho alebo elektronického telefónneho zoznamu účastníkov dostupného verejnosti alebo zoznamu, ktorý sa dá získať z informačnej služby a v ktorom môžu byť zaradené ich osobné údaje, a o akýchkoľvek ďalších možnostiach využitia založených na vyhľadávacích funkciách zabudovaných v elektronických verziách zoznamu.

2. Členské štáty zabezpečia aby mali účastníci možnosť určiť, či ich osobné údaje budú zaradené do verejného telefónneho zoznamu a ak áno, ktoré budú zaradené, pokiaľ sú tieto údaje relevantné účelom zoznamu stanoveným poskytovateľom zoznamu, a možnosť overiť, opraviť alebo odstrániť také údaje. Nezaradenie do telefónneho zoznamu účastníkov, overenie, opravy alebo odstránenie takých údajov zo zoznamu musí byť bezplatné.

3. Členské štáty môžu požadovať, aby pre akýkoľvek účel verejného telefónneho zoznamu, iný než je vyhľadanie kontaktných údajov osôb na základe ich mena prípadne minima ďalších identifikačných údajov, bol potrebný dodatočný súhlas účastníkov.“

17 Článok 19 smernice o súde súde a elektronických komunikáciách stanovuje, že smernica 97/66 sa ruší s účinnosťou od 31. októbra 2003 a že „odkazy na zrušenú smernicu sa chápu ako odkazy na túto smernicu.“ Odkazy na článok 11 smernice 97/66 je teda potrebné chápať ako odkazy na článok 12 smernice o súde súde a elektronických komunikáciách.

Vnútroštátna právna úprava

- 18 Podľa vnútroštátneho súdu zo znenia § 47 ods. 1 TKG v spojení s § 104 a § 105 TKG vyplýva, že každý podnik, ktorý prideluje telefónne čísla koncovým užívateľom, je povinný na požiadanie sprístupniť podnikom poskytujúcim verejne prístupné telefónne informačné služby alebo telefónne zoznamy nie len údaje o vlastných účastníkoch, ale takisto aj údaje o účastníkoch iných poskytovateľov telefónnych služieb, ktoré má k dispozícii. Sprístupnenie takýchto údajov nie je podmienené súhlasom alebo absenciou námietky dotknutých účastníkov či ich poskytovateľov telefónnych služieb.

Skutkové okolnosti a prejudiciálne otázky

- 19 Spoločnosť Deutsche Telekom ako prevádzkovateľ telekomunikačnej siete v Nemecku prideluje telefónne čísla svojim užívateľom. Táto spoločnosť prevádzkuje na celom spolkovom území telefónnu informačnú službu. Okrem toho vydáva vo vytlačenej a elektronickej forme telefónne zoznamy, ktoré obsahujú údaje nie len o jej vlastných účastníkoch, ale takisto aj o účastníkoch iných podnikov. Údaje potrebné na tento účel Deutsche Telekom získava od poskytovateľov telefónnych služieb, ktoré pridelili telefónne čísla príslušným účastníkom. Takto Deutsche Telekom uzavrela s približne 100 podnikmi zmluvy o poskytovaní údajov o účastníkoch.
- 20 Spoločnosti GoYellow GmbH (ďalej len „GoYellow“) a Telix AG (ďalej len „Telix“), vedľajší účastníci konania vo veci samej, prevádzkujú internetovú, resp. telefónnu informačnú službu a využívajú údaje, ktoré im za poplatok sprístupnila Deutsche Telekom. V nadväznosti na spor týkajúci sa rozsahu údajov, ktoré bola Deutsche Telekom

povinná sprístupniť spoločnostiam GoYellow a Telix podľa § 47 ods. 1, § 104 a § 105 TKG, podali tieto spoločnosti návrh na Bundesnetzagentur.

- 21 Rozhodnutím z 11. septembra 2006 Bundesnetzagentur spoločnosti Deutsche Telekom nariadila, aby spoločnostiam GoYellow a Telix sprístupnila nie len údaje o vlastných účastníkoch, ale takisto aj údaje o účastníkoch iných poskytovateľov telefónnych služieb (ďalej len „cudzíe údaje“), ktoré má k dispozícii, napriek tomu, že títo iní poskytovatelia alebo ich účastníci si želali, aby uvedené údaje zverejňovala výlučne Deutsche Telekom.
- 22 Proti tomuto rozhodnutiu Bundesnetzagentur podala Deutsche Telekom žalobu na Verwaltungsgericht Köln.
- 23 Rozsudkom zo 14. februára 2008 Verwaltungsgericht Köln uvedenú žalobu zamietol. Deutsche Telekom preto podala opravný prostriedok „Revision“ na Bundesverwaltungsgericht, v ktorom najmä tvrdila, že povinnosť sprístupniť cudzie údaje porušuje ustanovenia smernice univerzálnej služby.
- 24 V návrhu na začatie prejudiciálneho konania Bundesverwaltungsgericht vysvetľuje, že spor vo veci samej sa obmedzuje jednak na povinnosť uloženú Deutsche Telekom sprístupniť cudzie údaje spoločnostiam GoYellow a Telix a jednak na údaje, ktoré si účastník alebo jeho poskytovateľ telefónnych služieb želá zverejniť výlučne spoločnosťou Deutsche Telekom. Podľa názoru vnútroštátneho súdu by opravný prostriedok „Revision“, posudzovaný iba na základe vnútroštátneho práva, mal byť zamietnutý. Vnútroštátny súd však chce zistiť, či povinnosť uložená vnútroštátnym právom, ktorá je predmetom sporu, o ktorom rozhoduje, je v súlade s právom Únie.

25 Bundesverwaltungsgericht jednak zdôrazňuje, že rozsudok z 25. novembra 2004, KPN Telecom (C-109/03, Zb. s. I-11273), potvrdzuje, že podnik, ktorý prideluje telefónne čísla, je podľa článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby povinný sprístupniť iba údaje o vlastných účastníkoch. Vnútroštátny súd sa okrem toho domnieva, že nie je vylúčené, že právo Únie umožňuje vnútroštátnemu zákonodarcovi rozšíriť povinnosť sprístupniť údaje na cudzie údaje, a to najmä vzhľadom na všeobecný cieľ rámcovej smernice, ktorý spočíva v podpore hospodárskej súťaže. Podľa názoru vnútroštátneho súdu totiž zhromažďovanie údajov iba u jediného subjektu môže jednak predchádzať podstatným prekážkam, ktoré sa bežne spájajú so získavaním údajov od každého jednotlivého podniku pridelujúceho telefónne čísla pri vytváraní a predovšetkým neustálej aktualizácii databáz údajov nevyhnutných na poskytovanie telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov a jednak trvalo podporovať stabilné štruktúry hospodárskej súťaže.

26 Za predpokladu, že by bol vnútroštátny zákonodarca oprávnený rozšíriť povinnosť sprístupniť údaje rovnako na cudzie údaje, ktoré má k dispozícii podnik podliehajúci tejto povinnosti, sa vnútroštátny súd pýta, či článok 12 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách podmieňuje sprístupnenie uvedených cudzích údajov súhlasom dotknutých účastníkov a ich poskytovateľa telefónnych služieb.

27 Za týchto okolností Bundesverwaltungsgericht rozhodol konanie prerušiť a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 25 ods. 2 [smernice univerzálnej služby] vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú oprávnené na účely poskytovania verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov uložiť podniku, ktorý prideluje účastníkom telefónne čísla, povinnosť sprístupniť údaje o účastníkoch,

ktorým tento podnik samotný telefónne čísla nepridelil, ak má uvedené údaje k dispozícii?

V prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku:

2. Má sa článok 12 [smernice o súkromí a elektronických komunikáciách] vykladať v tom zmysle, že uloženie vyššie uvedenej povinnosti vnútroštátnym zákonodarcom je podmienené tým, či iný poskytovateľ telefónnych služieb alebo jeho účastníci súhlasia so sprístupnením údajov alebo toto sprístupnenie prinajmenšom nenamietajú?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- ²⁸ Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby sa má vykladať v tom zmysle, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava ukladajúca podnikom, ktoré pridelujú telefónne čísla koncovým užívateľom, povinnosť sprístupniť podnikom, ktorých činnosť spočíva v poskytovaní verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov, údaje o účastníkoch iných podnikov, ktoré majú k dispozícii.

- 29 Na účely odpovede na túto otázku je v prvom rade potrebné preskúmať, či cudzie údaje dotknuté vo veci samej sú „príslušnými informáciami“ v zmysle článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby, ktoré sú podniky pridelujúce telefónne čísla podľa tohto ustanovenia povinné sprístupniť iným podnikom, ktorých činnosť spočíva v poskytovaní verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov.
- 30 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že článok 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby stanovuje povinnosť sprístupniť údaje iba pre „podniky, ktoré pridelujú telefónne čísla účastníkom“. Vzhľadom na väzbu existujúcu medzi touto povinnosťou sprístupniť údaje a pridelovaním telefónneho čísla účastníkovi je potrebné sa domnievať, že „príslušné informácie“, ktorých oznámenie sa vyžaduje v uvedenom ustanovení, sa týkajú výlučne údajov o vlastných účastníkoch dotknutých podnikov. Toto ustanovenie totiž ukladá povinnosť podniku, akým je Deutsche Telekom, ktorý prideluje telefónne čísla, a nie podniku, ktorý poskytuje telefónne informačné služby a telefónne zoznamy.
- 31 Takýto výklad potvrdzuje cieľ článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby, ktorým je zabezpečiť splnenie povinnosti univerzálnej služby podľa článku 5 ods. 1 tejto smernice, ktorý stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby mali koncoví užívatelia k dispozícii aspoň jeden úplný telefónny zoznam, resp. aspoň jednu úplnú telefónnu informačnú službu. Povinnosť uložená každému podniku, ktorý prideluje telefónne čísla, sprístupniť údaje o vlastných účastníkoch umožňuje podniku poverenému zabezpečením tejto univerzálnej služby vytvoriť úplnú databázu údajov a tým zabezpečiť splnenie tejto povinnosti vyplývajúcej z uvedeného článku 5 ods. 1.

- 32 Na podporu svojej argumentácie, podľa ktorej povinnosť sprístupniť údaje stanovená v článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby sa vzťahuje rovnako na cudzie informácie, sa Bundesnetzagentur a talianska vláda odvolávajú na odôvodnenie č. 11 tejto smernice, ako aj na všeobecný cieľ spoločného právneho rámca, ktorým je podpora hospodárskej súťaže.
- 33 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že odôvodnenie č. 11 smernice univerzálnej služby stanovuje, že „užívatelia a zákazníci požadujú úplné zoznamy účastníkov a údaje o telefónnych číslach, ktoré obsahujú všetkých telefónnych účastníkov a ich čísla“. Toto odôvodnenie však treba chápať v spojení s povinnosťou univerzálnej služby stanovenou v článku 5 ods. 1 uvedenej smernice, ktorá členským štátom neukladá povinnosť zabezpečiť, aby všetky telefónne zoznamy a telefónne informačné služby boli úplné. Podľa tohto ustanovenia totiž členské štáty musia zabezpečiť iba to, aby mali koncoví užívatelia k dispozícii aspoň jeden úplný telefónny zoznam alebo jednu úplnú telefónnu informačnú službu. Ako z bodu 31 tohto rozsudku vyplýva, povinnosť sprístupniť údaje, ktorá smeruje voči podnikom pridelujúcim telefónne čísla a týka sa iba údajov o vlastných účastníkoch týchto podnikov, dostatočne zabezpečuje, že bude splnená povinnosť univerzálnej služby vyplývajúca z uvedeného článku 5 ods. 1.
- 34 Všeobecný cieľ spoločného právneho rámca, ktorým je podpora hospodárskej súťaže, neumožňuje dôjsť k záveru, že podnik, ktorý prideluje telefónne čísla účastníkom, akým je Deutsche Telekom, je povinný podľa článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby sprístupniť iným podnikom iné údaje, ako sú údaje o vlastných účastníkoch.
- 35 Článok 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby sa totiž musí vykladať s ohľadom na jeho špecifický cieľ, ktorým je zabezpečiť splnenie povinnosti univerzálnej služby stanovenej v článku 5 ods. 1 tejto smernice.

- 36 Okrem toho odôvodnenie č. 35 smernice univerzálnej služby stanovuje, že poskytovanie informačných služieb a zoznamov je už otvorené pre hospodársku súťaž. Na konkurenčnom trhu totiž povinnosť podnikov pridelujúcich telefónne čísla sprístupniť údaje o vlastných účastníkoch v súlade s článkom 25 ods. 2 tejto smernice v zásade nie len umožňuje určenému podniku, aby splnil povinnosti univerzálnej služby podľa článku 5 ods. 1 uvedenej smernice, ale takisto umožňuje všetkým poskytovateľom telefónnych služieb vytvoriť úplnú databázu a vykonávať činnosti na trhu telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov. V tejto súvislosti postačuje, ak dotknutý poskytovateľ požiada každý podnik pridelujúci telefónne čísla o príslušné údaje o jeho účastníkoch.
- 37 Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že „príslušné informácie“ v zmysle článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby, ktorých oznámenie toto ustanovenie vyžaduje, sú výlučne údaje o vlastných účastníkoch podnikov pridelujúcich telefónne čísla.
- 38 Po druhé je potrebné určiť, či článok 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby vykonáva úplnú harmonizáciu, alebo naopak, či toto ustanovenie dovoľuje členským štátom uložiť podnikom pridelujúcim telefónne čísla povinnosť sprístupniť podnikom poskytujúcim verejne prístupné telefónne informačné služby a telefónne zoznamy nie iba „príslušné informácie“ v zmysle uvedeného ustanovenia, ale rovnako aj cudzie údaje.
- 39 V tejto súvislosti je potrebné najprv zdôrazniť, že v bode 35 už citovaného rozsudku KPN Telecom v súvislosti s výkladom článku 6 ods. 3 smernice „ONP“, ktorého znenie je podobné zneniu článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby, Súdny dvor rozhodol, že tento článok 6 ods. 3 nemá za cieľ úplnú harmonizáciu, pričom ostáva

v kompetencii členských štátov určiť, či v osobitnom vnútroštátnom kontexte majú byť určité dodatočné údaje sprístupnené tretím osobám.

- 40 Deutsche Telekom, vláda Spojeného kráľovstva a Európska komisia však uvádzajú, že takýto výklad nemožno vykonať pri článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby, lebo toto ustanovenie je súčasťou spoločného právneho rámca, ktorý je, ako vyplýva z článku 1 ods. 1 rámcovej smernice, harmonizovaným rámcom na reguláciu elektronických komunikačných služieb. Vnútroštátny zákonodarca preto nie je oprávnený uložiť dotknutým podnikom rozsiahlejšie povinnosti, ako sú povinnosti stanovené v tomto článku 25 ods. 2.
- 41 V tejto súvislosti treba po prvé konštatovať, že článok 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby je súčasťou kapitoly IV tejto smernice venovanej záujmom a právam koncových užívateľov. Súdny dvor už rozhodol, že rámcová smernica a smernica univerzálnej služby nepredstavujú úplnú harmonizáciu aspektov týkajúcich sa ochrany spotrebiteľov (rozsudky z 11. marca 2010, Telekomunikacja Polska, C-522/08, Zb. s. I-2079, bod 29).
- 42 Po druhé je potrebné pripomenúť, že cieľom článku 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby je zabezpečiť splnenie povinnosti členských štátov podľa článku 5 ods. 1 tejto smernice, dohliadať, aby mali koncoví užívatelia k dispozícii aspoň jeden úplný telefónny zoznam a aspoň jednu úplnú telefónnu informačnú službu. Keďže ide o minimálnu požiadavku, ktorú musia členské štáty rešpektovať, v zásade majú možnosť

prijať aj prísnejšie ustanovenia, ktorými uľahčia novým subjektom vstup na trh verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov.

- 43 Spoločnému právnemu rámcu teda neodporuje právna úprava, akou je dotknutá úprava vo veci samej, ktorá tým, že sa vzťahuje na každý podnik pridelujúci telefónne čísla koncovým užívateľom, všeobecným a nediskriminačným spôsobom postihuje telekomunikačné podniky, pričom však takáto úprava nezasahuje do právomocí NRO vyplývajúcich priamo zo spoločného právneho rámca (rozsudok Telekomunikacja Polska, už citovaný, body 27 a 28; pozri tiež rozsudok z 3. decembra 2009, Komisia/Nemecko, C-424/07, Zb. s. I-11431, body 78 a 91 až 99).
- 44 V prejednávanej veci je potrebné dôjsť k záveru, že vnútroštátna právna úprava, akou je dotknutá úprava vo veci samej, nijako nezasahuje do právomocí, ktoré spoločný právny rámec výslovne priznáva NRO.
- 45 Na jednej strane totiž článok 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby nepriznáva NRO žiadne osobitné právomoci a neukladá im žiadne osobitné povinnosti. Toto ustanovenie ukladá povinnosti výlučne členským štátom ako takým.
- 46 Na druhej strane vnútroštátna právna úprava, akou je dotknutá úprava vo veci samej, nijako nezasahuje do právomocí dotknutého NRO týkajúcich sa analýzy rozličných trhov elektronických komunikácií a uloženia regulačných povinností podnikom s významným vplyvom na trhoch, na ktorých neexistuje skutočná hospodárska súťaž, ktoré vyplývajú z článku 16 rámcovej smernice a článku 17 smernice univerzálnej služby. Samotná skutočnosť, že v prípade rešpektovania dotknutej vnútroštátnej

právnej úpravy vo veci samej dotknutými podnikmi už NRO nebude musieť využiť osobitné ustanovenie po prípadnom vykonaní podrobnej trhovej analýzy na účely zistenia, či by podniku s významným vplyvom na trhu mohla byť uložená povinnosť sprístupniť cudzie údaje tretím podnikom, však neumožňuje dospieť k záveru, že do právomoci, ktoré dotknutý NRO odvodzuje z článku 17 smernice univerzálnej služby, bude priamo zasiahnuté (pozri analogicky, pokiaľ ide o všeobecný zákaz viazaných predajov, rozsudok Telekomunikacja Polska, už citovaný, bod 28).

- 47 Zo všetkých vyššie uvedených skutočností vyplýva, že na prvú otázku je potrebné odpovedať tak, že článok 25 ods. 2 smernice univerzálnej služby sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje vnútroštátna právna úprava ukladajúca podnikom, ktoré pridelujú telefónne čísla koncovým užívateľom, povinnosť sprístupniť podnikom, ktorých činnosť spočíva v poskytovaní verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov, nie len údaje o vlastných účastníkoch, ale takisto aj údaje o účastníkoch iných podnikov, ktoré majú k dispozícii.

O druhej otázke

- 48 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 12 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách podmieňuje sprístupnenie údajov o účastníkoch iného podniku podnikom, ktorý prideluje telefónne čísla a má tieto údaje k dispozícii, v prospech podniku, ktorého činnosť spočíva v poskytovaní verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov, súhlasom podniku alebo jeho účastníkov so sprístupnením údajov alebo nenamietaním tohto sprístupnenia.

- 49 V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že článok 8 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) stanovuje, že „každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú“.
- 50 Smernica 95/46 má za cieľ zabezpečiť, aby v členských štátoch bolo rešpektované právo na ochranu osobných údajov. Smernica o súkromí a elektronických komunikáciách, ako vyplýva z jej článku 1 ods. 2, upresňuje a dopĺňa smernicu 95/46 v oblasti elektronických komunikácií.
- 51 Právo na ochranu osobných údajov sa však nejaví ako absolútne právo, ale musí sa zohľadniť so zreteľom na jeho spoločenskú funkciu (rozsudok z 9. novembra 2010, Volker a Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09, Zb. s. I-11063, bod 48 a citovaná judikatúra).
- 52 Článok 8 ods. 2 Charty teda dovoľuje spracovávať osobné údaje, pokiaľ sú splnené určité podmienky. V tejto súvislosti uvedené ustanovenie stanovuje, že osobné údaje „musia byť riadne spracované na určené účely na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom“.
- 53 Sprístupnenie osobných údajov o účastníkoch inému podniku poskytujúcemu verejne prístupné telefónne informačné služby a telefónne zoznamy predstavuje spracovanie osobných údajov v zmysle článku 8 ods. 2 Charty, ktoré možno uskutočniť iba „na základe súhlasu dotknutej osoby alebo na inom oprávnenom základe ustanovenom zákonom“.

- 54 Zo smernice o súkromí a elektronických komunikáciách vyplýva, že táto smernica podmieňuje zverejnenie osobných údajov o účastníkoch vo vytlačенých alebo elektronických zoznamoch súhlasom uvedených účastníkov.
- 55 Článok 12 ods. 2 uvedenej smernice stanovuje, že účastníci majú možnosť určiť, či a ktoré ich osobné údaje budú zaradené do verejného telefónneho zoznamu.
- 56 Naproti tomu žiadne ustanovenie smernice o súkromí a elektronických komunikáciách nepodmieňuje zverejnenie osobných údajov o účastníkoch akýmkoľvek súhlasom podniku, ktorý prideliť dotknuté telefónne čísla alebo má k dispozícii cudzie údaje. Takýto podnik sa totiž sám nemôže dožadovať práva na vydanie súhlasu, ktoré je priznané výlučne účastníkom.
- 57 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd rovnako pýta, či článok 12 uvedenej smernice podmieňuje sprístupnenie osobných údajov v prospech iného podniku, ktorého činnosť spočíva v poskytovaní verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov novým súhlasom účastníka v prípade, ak tento účastník súhlasil so zverejnením svojich osobných údajov iba v jednom zozname, ktorým je v prejednávanej veci zoznam vyhotovený spoločnosťou Deutsche Telekom.
- 58 V tejto súvislosti je potrebné najprv pripomenúť, že z článku 12 ods. 1 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách, ako aj z odôvodnenia č. 38 tejto smernice vyplýva, že účastníci musia byť pred zaradením do verejných zoznamov informovaní o účele vyhotovovania zoznamov a o všetkých osobitných možnostiach využitia ich údajov, najmä prostredníctvom vyhľadávacích funkcií zabudovaných v elektronických verziách zoznamov. Takéto predchádzajúce informovanie umožňuje dotknutému účastníkovi vydať slobodný, konkrétny a vedomý súhlas so zverejnením

príslušných osobných údajov vo verejných zoznamoch v zmysle článku 2 písm. h) a článku 7 písm. a) smernice 95/64.

- 59 Odôvodnenie č. 39 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách vo vzťahu k povinnosti predchádzajúceho informovania účastníkov v zmysle článku 12 ods. 1 tejto smernice upresňuje, že „keď môžu byť [osobné] údaje [sprístupnené] jednej alebo viacerým tretím stranám, účastník by mal byť informovaný o tejto možnosti a o príjemcovi alebo o kategóriách možných príjemcov“.
- 60 Účastník po získaní údajov uvedených v článku 12 ods. 1 uvedenej smernice má možnosť, ako vyplýva z odseku 2 tohto článku, iba určiť, či a ktoré jeho osobné údaje majú byť zaradené do verejného telefónneho zoznamu.
- 61 Generálna advokátka Trstenjak v bode 122 svojich návrhov zdôraznila, že z kontextového a systematického výkladu článku 12 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách vyplýva, že sa súhlas v zmysle druhého odseku tohto článku vzťahuje na účel zverejnenia osobných údajov vo verejnom zozname, a nie na totožnosť konkrétneho poskytovateľa zoznamu.
- 62 Po prvé, znenie článku 12 ods. 2 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách nedovoľuje domnievať sa, že účastníkovi prislúcha právo selektívne sa rozhodovať v prospech určitých poskytovateľov verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov. V tejto súvislosti treba uviesť, že samotné zverejnenie osobných údajov v telefónnom zozname, ktorý má osobitný účel, môže účastníka

poškodiť. Ak však tento účastník súhlasil s tým, aby jeho údaje boli zverejnené v zozname, ktorý má osobitný účel, v zásade nebude mať záujem namietiť voči zverejneniu rovnakých údajov v inom zozname.

- 63 Po druhé, odôvodnenie č. 39 uvedenej smernice potvrdzuje, že sprístupnenie osobných údajov tretím osobám je dovoľené, ak „údaje sa nemôžu použiť na iné účely než sú tie, na ktoré boli zhromažďované“.
- 64 Po tretie, smernica o súde a elektronických komunikáciách uvádza prípad, keď možno vyžadovať opätovný alebo osobitný súhlas účastníka. Podľa článku 12 ods. 3 tejto smernice tak členské štáty môžu vyžadovať, aby dodatočný súhlas účastníkov bol potrebný tiež na akýkoľvek iný účel verejného telefónneho zoznamu, než je vyhľadanie kontaktných údajov osôb na základe ich mena, prípadne minima ďalších identifikačných údajov. Z odôvodnenia č. 39 tejto smernice vyplýva, že nový súhlas účastníka sa musí získať vtedy, „ak subjekt, ktorý zhromažďuje údaje od účastníkov, alebo ktorákoľvek tretia strana, ktorej sa údaje poslali, chce používať dáta na ďalšie účely“.
- 65 Z toho vyplýva, že ak bol účastník informovaný podnikom, ktorý mu pridelil telefónne číslo, o možnosti sprístupnenia jeho osobných údajov inému podniku, akým je Deutsche Telekom, s cieľom ich zverejnenia vo verejnom zozname, a tento účastník súhlasil so zverejnením uvedených údajov v takomto zozname, v prejednávanej veci v zozname tejto spoločnosti, sprístupnenie týchto údajov inému podniku na účely ich zverejnenia vo vytlačenej alebo elektronickej zozname alebo sprístupnenia týchto zoznamov prostredníctvom informačného operátora, nemusí byť podmienené

novým súhlasom účastníka, pokiaľ je zaručené, že dotknuté údaje nebudú použité na iné účely, než sú tie, na ktoré boli zhromažďované. Súhlas účastníka náležite informovaného o zverejnení jeho osobných údajov vo verejnom zozname podľa článku 12 ods. 2 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách sa totiž vzťahuje na účel tohto zverejnenia, čiže zahŕňa akékoľvek spracovanie neskorších údajov inými podnikmi pôsobiacimi na trhu verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov, ak toto spracovanie údajov sleduje rovnaký účel.

66 Okrem toho, pokiaľ účastník súhlasil so sprístupnením svojich osobných údajov podnikom určeným na ich zverejnenie vo verejnom zozname tohto podniku, sprístupnenie tých istých údajov inému podniku s cieľom ich zverejnenia vo verejnom zozname bez vydania nového súhlasu týmto účastníkom nemôže zasahovať do samotnej podstaty práva na ochranu osobných údajov, ako je to priznané v článku 8 Charty.

67 Na druhú otázku je teda potrebné odpovedať tak, že článok 12 smernice o súkromí a elektronických komunikáciách sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje vnútroštátna právna úprava ukladajúca podniku, ktorý zverejňuje telefónne zoznamy, povinnosť sprístupniť osobné údaje, ktoré má k dispozícii a ktoré sa týkajú účastníkov iných poskytovateľov telefónnych služieb, v prospech iného podniku, ktorého činnosť spočíva vo zverejňovaní vytlačených alebo elektronických verejných zoznamov alebo v sprístupnení takýchto zoznamov prostredníctvom informačného operátora, bez toho, aby bolo takéto sprístupnenie podmienené vydaním nového súhlasu účastníkmi, pokiaľ títo účastníci boli pred prvým zápisom údajov do verejného zoznamu informovaní o účele zápisu, ako aj o skutočnosti, že tieto údaje môžu byť oznámené inému poskytovateľovi telefónnych služieb, a pokiaľ je zaručené, že uvedené údaje sa po ich sprístupnení nepoužijú na iné účely, než sú tie, na ktoré boli zhromažďované pri ich prvom zverejnení.

O trovách

- ⁶⁸ Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnyim dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 25 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje vnútroštátna právna úprava ukladajúca podnikom, ktoré pridelujú telefónne čísla koncovým užívateľom, povinnosť sprístupniť podnikom, ktorých činnosť spočíva v poskytovaní verejne prístupných telefónnych informačných služieb a telefónnych zoznamov, nie len údaje o vlastných účastníkoch, ale takisto aj údaje o účastníkoch iných podnikov, ktoré majú k dispozícii.**
- 2. Článok 12 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúcej sa spracovávanía osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách), sa má vykladať v tom zmysle, že mu neodporuje vnútroštátna právna úprava ukladajúca podniku, ktorý zverejňuje telefónne zoznamy, povinnosť sprístupniť osobné údaje, ktoré má k dispozícii a ktoré sa týkajú účastníkov iných poskytovateľov telefónnych služieb, v prospech iného podniku, ktorého činnosť spočíva vo zverejňovaní vytlačených alebo elektronických verejných zoznamov alebo v sprístupnení takýchto zoznamov**

prostredníctvom informačného operátora, bez toho, aby bolo takéto sprístupnenie podmienené vydaním nového súhlasu účastníkov, pokiaľ títo účastníci boli pred prvým zápisom údajov do verejného zoznamu informovaní o účele zápisu, ako aj o skutočnosti, že tieto údaje môžu byť oznámené inému poskytovateľovi telefónnych služieb, a pokiaľ je zaručené, že uvedené údaje sa po ich sprístupnení nepoužijú na iné účely, než sú tie, na ktoré boli zhromažďované pri ich prvom zverejnení.

Podpisy